

# Áhrif nýrrar persónuverndarlöggjafar á skólastarf

Málþing Persónuverndar og Háskóla Íslands  
9. nóvember 2017  
Háskólabíói



Vigdís Eva Líndal  
skrifstofustjóri upplýsingaöryggis



# Yfirlit

1. Nokkur mikilvæg hugtök
2. Hvað breytist ekki eftir maí 2018?
3. Skólastarf og GDPR - nýjar skyldur
4. Sérstök álitaefni í tengslum við skólastarf



# Nokkur mikilvæg hugtök

## Persónuupplýsingar

- “ Hvers kyns upplýsingar um persónugreindan eða persónugreinanlegan einstakling
- “ Nafn, kennitala, raðnúmer snjalltækja, staðsetningargögn, IP-tölur, o.fl.
- “ Fjöldi breyta getur skipt máli
- “ Almennar persónuupplýsingar – viðkvæmar persónuupplýsingar

## Vinnsla

- “ Sérhver aðgerð eða röð aðgerða þar sem persónuupplýsingar eru unnar, hvort sem vinnsla er sjálfvirk eða ekki.
- “ Söfnun, leit, miðlun, skráning, varðveisla, samkeyrsla, eyðing, o.fl.



# Nokkur mikilvæg hugtök

## Ábyrgðaraðili

- “ Aðili sem ákvarðar, einn eða í samvinnu við aðra, tilgang og aðferðir við vinnslu persónuupplýsinga
- “ Sérhver leikskóli, grunnskóli, framhaldsskóli og háskóli sjálfstæðir ábyrgðaraðilar

## Vinnsluaðili

- “ Sá sem vinnur persónuupplýsingar á vegum ábyrgðaraðila
- “ Upplýsingakerfi frá þriðja aðila, ekki einstakir starfsmenn skóla
  - . T.d. Karellen, Mentor og Inna.



# Hvað breytist ekki eftir maí 2018?

## Parf áfram að fylgja ákveðnum kröfum:

- “ Hvaða heimild stendur til vinnslunnar?
  - Lagaheimild/skylda - almannahagsmunir
  - Samþykki
  - Lögmætir hagsmunir
- “ Er vinnslan lögmæt, gagnsæ, hófleg, áreiðanleg?
- “ Hver er tilgangur vinnslunnar?
- “ Veit einstaklingurinn/forráðamaður af vinnslunni?
- “ Er búið að tryggja öryggi upplýsingana?
- “ Hvar eru upplýsingarnar vistaðar og hvar má vista þær? Innan eða utan EES?



# Skólastarf og GDPR – nýjar skyldur

- ” *Ábyrgðarskylda*
- ” Skrá yfir vinnslustarfsemi
- ” Sjálfstæðar skyldur lagðar á vinnsluaðila
- ” Mat á áhrifum á persónuvernd – DPIA
- ” Öryggi við vinnslu – tilkynningar um öryggisbresti
- ” Persónuverndarfulltrúi
- ” Aukin réttindi einstaklinga – réttindi barna, samþykki, aðgangsréttur, sjálfvirk ákvarðanataka, o.fl.
- ” Sektarheimildir



# Ábyrgðarskylda

2. mgr. 5. gr. og 24. gr. GDPR

Ábyrgðaraðili er ábyrgur fyrir því að farið sé að meginreglum og **þarf að geta sýnt fram á það**

- ✓ Gera **tæknilegar og skipulagslegar ráðstafanir**
  - . Mat á áhrifum á persónuvernd
  - . Sjálfgefin og innbyggð persónuvernd
- ✓ Skjalfesting **stefnu og verklagsreglna**
  - . Gerð skráar yfir vinnslustarfsemi
- ✓ Hlutverk **persónuverndarfulltrúa**



# Skrá yfir vinnslustarfsemi

30. gr. GDPR

- ” Yfirlit yfir alla vinnslu persónuupplýsinga í viðkomandi skóla
  - . Efni og form
- ” Bæði hjá ábyrgðaraðila og vinnsluaðila
  - . Ítarlegri skrá hjá ábyrgðaraðilum
- ” Aðgengileg Persónuvernd
- ” Undantekning <250 starfsmenn, nema:
  - . Vinnsla líkleg til að leiða af sér áhættu fyrir réttindi og frelsi hins skráða
  - . Er ekki tilfallandi
  - . Tekur til viðkvæmra persónuupplýsinga og upplýsinga um refsiverðan verknað





# Notkun vinnsluaðila í skólastarfi

28. gr. GDPR

## ” Eingöngu heimilt ef:

- . Nægilegar tryggingar fyrir öryggi og réttindum einstaklinga
- . Vinnslusamningur hefur verið gerður

## ” Efni vinnslusamnings

- . Viðfangsefni og tímalengd vinnslu
- . Eðli og tilgangur
- . Tegund persónuupplýsinga
- . Flokkar skráðra einstaklinga
- . Réttindi ábyrgðaraðila
- . Sértek ákvæði, m.a. um þagnarheit, öryggi, úttektir, fyrirmæli ábyrgðaraðila o.fl.

## ” Brjóti vinnsluaðili í bága við ákvæði GDPR, þegar hann ákveður tilgang og aðferðir, telst hann ábyrgðaraðili



# Sjálfstæðar skyldur vinnsluaðila

- ” Tryggja **öryggi** upplýsinga
- ” Halda **skrá yfir vinnslustarfsemi**
- ” Tilkynna ábyrgðaraðila um **öryggisbrest**
- ” Útnefna **persónuverndarfulltrúa**
- ” Notkun **undirvinnsluaðila** (t.d. skýjaþjónustu) óheimil nema með samþykki ábyrgðaraðila
- ” **Sektarheimildir** ná einnig til vinnsluaðila
- ” Ítarlegri fyrirmæli um **efni vinnslusamnings** í 28. gr.





Persónuvernd

# Mat á áhrifum á persónuvernd (DPIA)

35.-36. gr. GDPR

## Hvenær?

- ” Kerfisbundið og umfangsmikið mat á persónulegum þáttum eða eftirlit
- ” Umfangsmikil vinnsla viðkvæmra persónuupplýsinga

⇒ Listar yfir vinnslu sem þarf ávallt að fara í mat á áhrifum væntanlegir

Hvað ef vinnsla er áfram mjög áhættusöm þrátt fyrir að öryggisráðstafanir hafi verið gerðar?

- ” **Fyrirframsamráð** við Persónuvernd

⇒ Sjá nánar álit 29. gr. hópsins





Persónuvernd

# Öryggi við vinnslu – tilkynningar um öryggisbrot

32.-34. gr. GDPR

- ” Skólar og þeirra vinnsluaðilar þurfa að gera viðeigandi **tæknilegar og skipulagslegar ráðstafanir** til að tryggja öryggi
  - . Með dulkóðun, notkun gerviauðkenna, tryggja tiltækileika, álagsþol o.s.frv.
  - . Skipulagðir ferlar nauðsynlegir
  - . Innbyggð og sjálfgefin persónuvernd
- ” **Skylda til að tilkynna öryggisbrot**
  - . Til Persónuverndar innan 72 klst.
  - . Til hins skráða/foreldra ef mikil áhætta
  - . Vinnsluaðilar þurfa að tilkynna til ábyrgðaraðila





Persónuvernd

# Persónuverndarfulltrúi

37.-39. gr. GDPR

- ” **Öll stjórnvöld**, þ.m.t. allir skólar
  - . Samnýting möguleg
- ” Tiltækin fyrirtæki ef aðalstarfsemi er:
  - . Umfangsmikil, reglubundin og kerfisbundin vöktun á einstaklingum
  - . Umfangsmikil vinnsla viðkvæmra persónuupplýsinga
- ” Sérþekking á persónuverndarlöggjöf
- ” Sjálfstæður og óháður
- ” Starfsmaður – verktaki
- ” Verkefni
  - . Reglufylgni, fræðsla, ráðgjöf, tengiliður



# Aukin og ný réttindi einstaklinga

III. kafli GDPR

## ” Sérstök sjónarmið um börn

- . Börn eiga að njóta sérstakrar verndar
- . Öll fræðsla á skýru og einföldu máli

## ” Auknar kröfur til **samþykkis**

## ” **Aðgangsréttur**

## ” **Andmælaréttur**

## ” Réttur til að **gleymast** og **til leiðréttingar**

## ” **Upplýsingaréttur** áður en vinnsla hefst

## ” **Sjálfvirk ákvarðanataka**



# Breytt eftirlit – sektarheimildir

## VI. kafli GDPR

- ” Þátttaka persónuverndarstofnana í samevrópsku umhverfi
  - . Einn afgreiðslustaður og samræmingarkerfi
- ” Stórauknar sektarheimildir
  - . Allt að 4% af árlegri heildarveltu eða 20 milljónum evra
  - . Allt að 2% af árlegri heildarveltu eða 10 milljónum evra
  - . Ná einnig til vinnsluaðila



# Sérstök álitaeefni í tengslum við skólastarf

- ” Myndbirtingar af börnum og notkun samfélagsmiðla
  - . Sjá [leiðbeiningar Persónuverndar](#)
- ” Notkun á smáforritum (e. apps)
- ” Markaðssetning í skólastarfi
- ” Tölvuskýjalausnir

⇒ *Lögmæti, meginreglur, öryggi, skýrt hlutverk  
vinnsluaðila, vinnslusamningar, mat á áhrifum,  
fræðsla*





# Frekari upplýsingar

- “ [Vefsíða Persónuverndar um GDPR](#)
- “ [Vefsíða 29. gr. vinnuhópsins](#)
- “ [Vefsíða ICO \(UK\)](#)
- “ [Vefsíða Datatilsynet \(NO\)](#)
- “ [Vefsíða Datatilsynet \(DK\)](#)
- “ [Vefsíða Datainspektionen \(SE\)](#)
- “ [Vefsíða IC á Mön](#)

